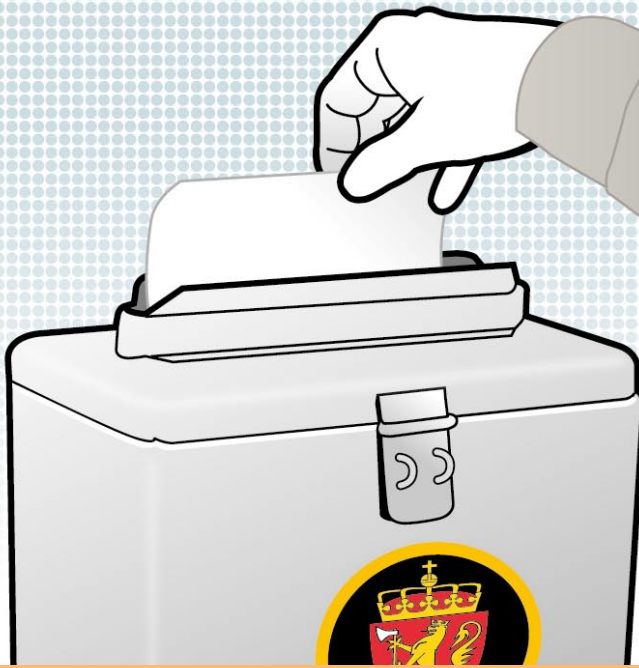

Ważne informacje dla wyborców

Wybory do Stortingu i Sametingu 2009

Wybory odbędą się 14 września.
Pamiętaj o dokumencie tożsamości!

Wybory do Stortingu i Sametingu 2009

Storting (parlament) jest demokratycznie wybieranym norweskim zgromadzeniem narodowym. Co cztery lata wybieranych jest 169 posłów. Reprezentują oni mieszkańców każdego z naszych 19 województw (fylker). Do najważniejszych zadań Stortingu należy uchwalanie ustaw i budżetu państwa oraz sprawowanie kontroli nad rządem.

Sameting jest niezależnym, demokratycznie wybieranym organem politycznym, reprezentującym interesy Samów. Co cztery lata wybieranych jest 39 posłów. Reprezentują oni Samów z całej Norwegii. Sameting dokonuje podziału własnego budżetu w oparciu o wytyczne władz państwowych. Sameting posiada prawo stanowienia w wielu dziedzinach.

Weź udział w wyborach i zdecyduj, kto przez następne cztery lata będzie reprezentował Cię w Stortingu i Sametingu. **Wykorzystaj swój głos!**

Z tej broszury dowiesz się, jak to zrobić.

Wybory odbędą się w poniedziałek, 14 września 2009.

Wiele gmin organizuje wybory również w niedzielę, 13 września.

Idąc na wybory, nie zapomnij wziąć ze sobą dokumentu tożsamości!

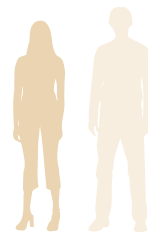
Prawo wyborcze stanowi, że głosujący, który jest nieznanym członkowi komisji wyborczej, ma obowiązek potwierdzić swoją tożsamość. Dokumentem tożsamości może być na przykład paszport, prawo jazdy lub karta płatnicza ze zdjęciem. Możesz również posłużyć się innym dokumentem tożsamości, pod warunkiem, że zawiera on imię i nazwisko wyborcy, datę urodzenia i zdjęcie.

Jeśli przebywasz w takiej instytucji, jak dom opieki, szpital lub zakład karny, możesz poprosić jej pracownika o potwierdzenie Twojej tożsamości.

Wszyscy wyborcy otrzymają pocztą kartę wyborczą. Karta zawiera informacje o tym, gdzie i kiedy możesz zagłosować w dniu wyborów. Karta wyborcza nie jest konieczna do oddania głosu, ale dzięki niej zaoszczędzisz czas. Karta wyborcza nie może służyć jako dokument tożsamości.

Wyborcy uprawnieni do głosowania w wyborach do Stortingu i Sametingu otrzymają dwie karty wyborcze.

Wybory do Stortingu

► Kto może głosować?

W wyborach do Stortingu mogą brać udział tylko obywatele Norwegii, którzy ukończyli 18 lat i posiadają czynne prawo wyborcze.

Wystarczy, aby wyborca kończył 18 lat w roku wyborów. Wymagane jest, by wyborca był zameldowany w Norwegii – obecnie lub dawniej.

► Gdzie i kiedy możesz głosować?

W dniu wyborów

musisz oddać głos w swojej gminie. Jest to gmina, w której jesteś zameldowany(a) wg stanu na dzień 30 czerwca 2009. Możesz głosować w dowolnym lokalu wyborczym na terenie gminy. Ilustracje na następnej stronie pokazują, jak należy oddać głos w dniu wyborów.

Zagłosować wcześniej

możesz do piątku, 11 września, włącznie, w którejkolwiek gminie. Wcześniejsze głosowanie przebiega nieco inaczej niż głosowanie w dniu wyborów.

Możesz zagłosować wcześniej w następujący sposób:

- 1) Zwróć się do urzędnika sprawującego pieczę nad wyborami. Otrzymasz od niego kopertę na karty do głosowania i skieruje Cię on do kabiny wyborczej.
- 2) Wyjmij kartę do głosowania, z której zamierzasz skorzystać, i wprowadź ewentualne zmiany.
- 3) Jeśli głosujesz poza granicami swojego województwa (fylke), otrzymasz oddzielną kartę do głosowania wraz z kopertą na kartę do głosowania. Karta do głosowania zawiera nazwy zarejestrowanych partii politycznych, bez nazwisk kandydatów. Postaw krzyżyk lub napisz, na którą partię/ugrupowanie oddajesz głos. Możesz również wziąć kartę do głosowania ze swojego województwa i skorzystać z niej, jeśli chcesz wprowadzić zmiany.
- 4) Włóż kartę do głosowania do przeznaczonej na nią koperty.
- 5) Udaj się do urzędnika sprawującego pieczę nad wyborami. Włoży on Twoją kopertę z kartą do głosowania i kartę wyborczą do teczki, którą następnie umieści w urnie wyborczej. Oddany głos zostanie przesłany do policzenia do gminy, w której jesteś zameldowany(a).

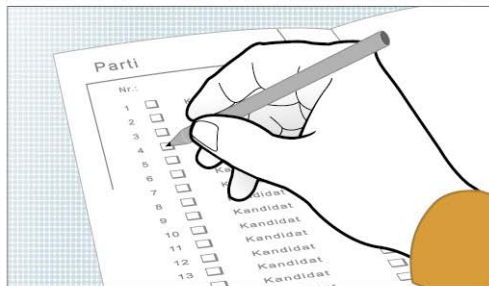
W przypadku choroby lub niepełnosprawności możesz złożyć w gminie wniosek o pozwolenie na głosowanie w domu.

Gmina udzieli informacji o tym, gdzie i kiedy możesz oddać głos.

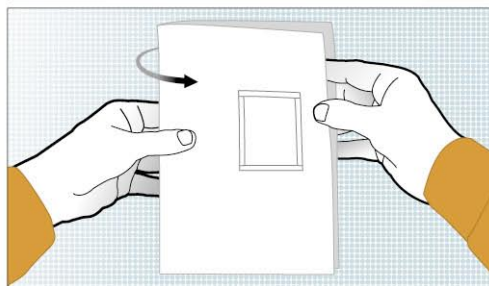
► Jak głosować w dniu wyborów?

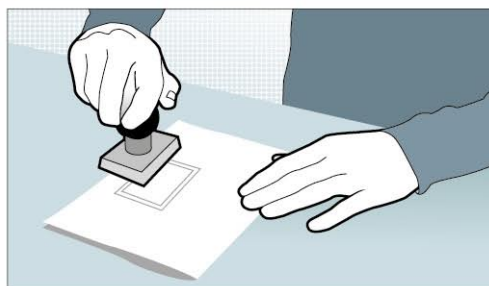
- 1** Weź kartę do głosowania, z której zamierzasz skorzystać.

- 2** Wprowadź ewentualne zmiany na karcie do głosowania (patrz instrukcje na następnej stronie).

- 3** Złóż kartę do głosowania w taki sposób, aby nazwa partii znajdowała się po wewnętrznej stronie, a miejsce na stempel po zewnętrznej – tak by nikt nie mógł zobaczyć, na kogo głosujesz. Nie należy wkładać karty do głosowania do koperty ani innego opakowania.

- 4** Udaj się do urzędnika sprawującego pieczę nad wyborami, aby postawił stempel na zewnętrznej stronie karty do głosowania. Karta do głosowania bez stempla jest nieważna!

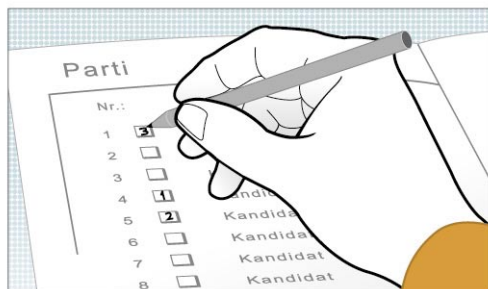

- 5** Wrzuć podstemplowaną kartę do głosowania do urny wyborczej.

▶ Jak wprowadzać zmiany na karcie do głosowania?

Od Ciebie zależy, czy wprowadzisz zmiany na karcie do głosowania!
Jeśli tego nie zrobisz, zagłosujesz na kandydatów w takiej kolejności, w jakiej figurują na karcie do głosowania.

Na karcie do głosowania możesz wprowadzić następujące zmiany:

Zmiana kolejności kandydatów

W kratce znajdującej się na **lewo** od nazwiska kandydata wpisz (nowy) numer w celu umieszczenia kandydatów w żądanej kolejności na liście.

Skreślenie kandydatów

Postaw znaczek (np. krzyżyk, ptaszek itp.) w kratce po **prawej** stronie nazwiska kandydata(ów), którego(ych) chcesz skreślić. Nie bój się wprowadzać zmian. Procedura postępowania jest podana na karcie do głosowania.

Twój głos liczy się nawet w przypadku pomyłki!

▶ Kto zostaje wybrany?

Mandaty do Stortingu z danego województwa przypadają poszczególnym partiom i ugrupowaniom proporcjonalnie do liczby otrzymanych głosów.

Jeśli ponad połowa wyborców głosujących na daną partię lub ugrupowanie wprowadzi zmiany przy nazwisku tego samego kandydata, mogą one wpłynąć na wybór poszczególnych kandydatów. W przeciwnym razie kandydatów wybiera się w kolejności, w jakiej figurują na karcie do głosowania.

Więcej informacji można uzyskać na stronie www.valg.no
Pomyślnych wyborów!

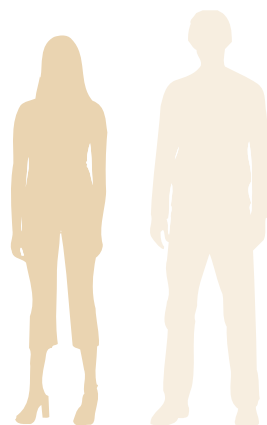
Wybory do Sametingu

Do głosowania w wyborach do Sametingu uprawnieni są wszyscy, którzy posiadają prawo udziału w głosowaniu w wyborach do rady gminy i figurują w spisie wyborców do Sametingu. Ostateczny termin zarejestrowania się w spisie wyborców do Sametingu upływa 30 czerwca. Jeśli jesteś uprawniony(a) do głosowania w wyborach zarówno do Stortingu, jak i Sametingu, możesz oddać głos w obu wyborach.

Jeśli jesteś zameldowany(a) na stałe w gminie, w której w poprzednich wyborach było mniej niż 30 uprawnionych do głosowania w wyborach do Sametingu, nie możesz oddać głosu w dniu wyborów. W takim wypadku możesz skorzystać z prawa do udziału we wcześniejszym głosowaniu. Na stronie internetowej Sametingu znajdziesz informacje o gminach, których to dotyczy.

Na karcie do głosowania można wprowadzać zmiany, zmieniając kolejność kandydatów. Nie ma możliwości skreślenia kandydatów.

Sameting wysłał informacje o wyborach do Sametingu do wszystkich znajdujących się w spisie wyborców do Sametingu.

Więcej informacji można uzyskać na stronie www.valg.no lub www.sametinget.no
Pomyślnych wyborów!

Wydano w sierpniu 2009 nakładem Ministerstwa ds. Gmin i Rozwoju Regionalnego.
Publikacja przetłumaczona na nynorsk (nowonorweski), lapoński i osiem języków obcych
jest dostępna na stronie www.valg.no

Numer publikacji: H-2229 Polsk